

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

informatiecentrum tel.
(070) 373 8393

uw kenmerk

bijlage(n)
3

betreft
vennootschapsbelastingplicht
overheidsondernemingen

ons kenmerk
ECFE/U201401847
Lbr. 14/071

datum
8 oktober 2014

Samenvatting

Op Prinsjesdag is het wetsvoorstel modernisering vennootschapsbelastingplicht voor overheidsondernemingen bij de Tweede Kamer ingediend (Kamerstukken 34003). Het achterliggende doel van het wetsvoorstel is, mede onder druk van de Europese Commissie, het scheppen van een gelijk speelveld tussen overheidsondernemingen en private ondernemingen. Daarom moeten overheden die winst behalen met activiteiten die concurreren met de 'markt', vanaf 2016 vennootschapsbelasting gaan betalen.

Onze eerste indruk is dat het wetsvoorstel voor gemeenten, mede dankzij onze lobby, beter uitwerkt dan het eerdere conceptwetsvoorstel. Zo wordt de gemeente als rechtspersoon belastingplichtig (saldering van de resultaten van verschillende ondernemingen mogelijk) en leidt uitoefening van overheidstaken en samenwerking in beginsel niet tot belastingplicht (tenzij winst of in concurrentie). Toch zijn er nog onduidelijkheden die verdere bestudering en uitwerking behoeven. Belangrijkste aandachtspunten zijn de vraag wat overheidstaken zijn, de administratieve lasten en de vraag of het wetsvoorstel voor gemeenten budgettair neutraal uitwerkt.

In het Bestuurlijk overleg financiële verhoudingen van 10 september 2014 is een raamafpraak gemaakt om te komen tot een effectieve en efficiënte werkwijze met als doel de administratieve lasten zoveel mogelijk te beperken. Eind oktober 2014 ligt er een plan van aanpak, dat moet leiden tot onder andere een handreiking en voorlichtingsbijeenkomsten.

Een gemeente kan nu zelf al:

- inventariseren welke economische activiteiten plaatsvinden en welk (financieel) resultaat de gemeente daarmee behaalt.
- deelnemingen en samenwerkingsverbanden (inclusief organisatievorm) in kaart brengen, inclusief de financiële stromen die daarbij horen.

Het inschakelen van een adviseur is voor deze inventarisatie niet noodzakelijk.

Gemeenten kunnen aan belastingen@vng.nl casusposities melden waarvan de fiscale gevolgen onduidelijk zijn. Wij bezien dan of deze kunnen worden meegenomen in de op te stellen handreiking.

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Aan de leden

informatiecentrum tel. (070) 373 8393	uw kenmerk	bijlage(n) 3
betreft vennootschapsbelastingplicht overheidsondernemingen	ons kenmerk ECFE/U201401847 Lbr. 14/071	datum 8 oktober 2014

Geacht college en gemeenteraad,

Inleiding

Op Prinsjesdag is het wetsvoorstel modernisering vennootschapsbelastingplicht voor overheidsondernemingen bij de Tweede Kamer ingediend (Kamerstukken 34003). Het achterliggende doel van het wetsvoorstel is, mede onder druk van de Europese Commissie, het scheppen van een gelijk speelveld tussen overheidsondernemingen en private ondernemingen. Het wetsvoorstel introduceert per 1 januari 2016 een belastingplicht voor overheidsondernemingen.

Wetsvoorstel

Het is de bedoeling dat overheden die winst of structureel overschotten behalen met activiteiten die concurreren met de 'markt', vennootschapsbelasting gaan betalen. Activiteiten die structureel verliesgevend zijn, leiden niet tot belastingplicht. Tussen die twee uitersten ligt een grijs gebied. De gemeente als rechtspersoon wordt belastingplichtig voor haar ondernemingsactiviteiten. Dit heeft als voordeel dat saldering van positieve en negatieve resultaten van de (directe) gemeentelijke ondernemingen mogelijk is. Als sprake is van een ondernemingsactiviteit, kan nog een vrijstelling van toepassing zijn.

Er gelden objectieve vrijstellingen:

- voor interne diensten;
- voor activiteiten die de gemeente in een afzonderlijk privaatrechtelijk lichaam uitvoert (quasi-inbesteding);
- voor overheidstaken waarmee niet in concurrentie wordt getreden;
- voor samenwerkingen gebaseerd op de Wet gemeenschappelijke regelingen

In het wetsvoorstel zijn subjectieve vrijstellingen opgenomen voor academische ziekenhuizen, voor met publiek geld bekostigd onderwijs en voor zes zeehavens.

Zie bijlage 1 voor een uitgebreidere beschrijving van het wetsvoorstel.

Kosten

De (structurele) administratieve lasten zijn in de memorie van toelichting geraamd op €6,5 miljoen voor 5.000 entiteiten. Wij denken dat deze raming (veel) te laag is, want deze betekent dat €1.300 per entiteit wordt gerekend. Ook de eenmalige administratieve lasten (implementatiekosten) zijn nog niet duidelijk. Wij beseffen dat het kwantificeren van de structurele en incidentele administratieve lasten een lastige opgave is. Meer duidelijkheid daarover is nodig. Wij blijven pleiten voor een passende compensatie voor gemeenten (budgettaire neutraliteit).

Wat doen wij?

Op 26 mei 2014 hebben wij een reactie gegeven op het conceptwetsvoorstel. Anderen hebben dat ook gedaan. In het wetsvoorstel dat nu bij de Tweede Kamer is ingediend, is rekening gehouden met een groot aantal reacties. Toch zijn er nog onduidelijkheden.

De belangrijkste aandachtspunten zijn:

- Meer duidelijkheid over wat een overheidstaak is. Vergelijk onze [lijst met activiteiten](#) die wij 9 juli 2014 aan de Staatssecretaris van Financiën hebben gestuurd.
- Beperking van de administratieve lasten (zie ook de raamafpraak).
- Meer duidelijkheid over de financiële gevolgen.

Deze punten zijn terug te voeren op onze vijf ijkpunten (zie ons [bericht van 5 april 2013](#) en de [VNG-reactie van 26 mei 2014](#) op het conceptwetsvoorstel).

In het Bestuurlijk overleg financiële verhoudingen van 10 september 2014 is een raamafpraak gemaakt om te komen tot een effectieve en efficiënte werkwijze met als doel de administratieve lasten zoveel mogelijk te beperken. Eind oktober 2014 ligt er een plan van aanpak, dat moet leiden tot onder andere een handreiking en voorlichtingsbijeenkomsten. Het is de bedoeling in de handreiking de meest voorkomende activiteiten thematisch te behandelen en de fiscale vraagstukken daarbij uit te werken. Zie bijlage 2 voor de raamafpraak.

Wat kan de gemeente nu zelf doen?

Een gemeente kan nu al:

- inventariseren welke economische activiteiten plaatsvinden en welk (financieel) resultaat de gemeente daarmee behaalt.
- deelnemingen en samenwerkingsverbanden (inclusief organisatievorm) in kaart brengen inclusief de financiële stromen die daarbij horen.

Het inschakelen van een adviseur is voor deze inventarisatie niet noodzakelijk.

Zie bijlage 3 voor een modellijst activiteiten.

Tip: Maak gebruik van de inventarisatie die is gedaan voor de invoering van de zogenaamde Wet markt en overheid (hoofdstuk 4b Mededingingswet) en van de lijst met verbonden partijen. Een ander aanknopingspunt zijn de activiteiten waarvoor de gemeente btw-ondernemer is. Zie voor voorbeelden van inventarisatie in het kader van de Wet markt en overheid de website van [Europadecentraal](#) en bijlage 1 van het daar opgenomen [Raadsvoorstel Wet markt en overheid gemeente Amersfoort](#).

Gemeenten kunnen aan belastingen@vng.nl casusposities melden waarvan de fiscale gevolgen onduidelijk zijn. Wij bezien dan of deze kunnen worden meegenomen in de op te stellen handreiking.

Hoogachtend,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized loop followed by a horizontal line extending to the right.

J. Kriens
Voorzitter directieraad

Deze ledenbrief staat ook op www.vng.nl onder brieven.